

ши, арзон буюм танлаб оли-
лиди, уларда Ўзбекистон хуна-
рандчилик саноатининг анъа-
навлари акс этган бўлиб, ме-
хонларнинг режонин тарихи ва
маданияти ҳақида шундай ба-
ҳоли:

«Ҳўш, фестивал армуғонла-
ри қандай бўлади?
Буллар орасида Тошкентдаги
«Бир пиёла чўи ўстида», «Қўп
болели ота» сингари сополдан
асялган чироили, нодир ҳай-
калчалар ҳам бор.
Ўзбекистонда СР Махалии
саноат кўрсаткичи бўлиб, бади-
ий хунарандчиликни бошқар-
масининг бошлиғи М. С. Расу-
лова куйдагиларни айтди:

газилари ва республикадаги
гирини универмагларнинг ёд-
горлик буюмлари бўлишларига
май ойининг бошларида, яъни
Ўзбекистон пойтахтида нуфузли
кансакчулик бошларидан
ган кезларда сотишга чиқари-
лади.

(ЎЗАТАГ).

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ САККИЗИНЧИ СЕССИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ БОШ СХЕМАСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раиси депутат **Ғ. Ҳ. ҚОДИРОВ** доклади

Депутат ўртоқлар!

Биз ҳаммаиз, бутун халқ партия бошлаган қайта қуриш руҳи ва голлари билан яшамокдаим. Бу борада асосий вазифа социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш ва жамиятимиз ҳаётининг барча жабҳалари демократиялашдан иборат. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев республикамизга келган кунларда биз бу вазифани янада чуқуროқ ҳис этдик. М. С. Горбачевнинг сафаридан асосий мақсад Афғонистон Президентини Навоийга билан музокара олиб бориш эди, аяни вақтда Михаил Сергеевич Тошкент шаҳри ва Тошкент области меҳнаткашлари билан суҳбатлашди, кеча эса у республика партия-хўжалик активлари билан учрашди, ҳозир элалда ўтирганларнинг кўпчилиги шу учрашувда қатнашди. М. С. Горбачев ўзининг катта, программатик ҳозирги босқичда қайта қуриш юзасидан олиб борилаётган ишнинг, ошқоралиқни кенгайтириш, меҳнаткашлар оммасини активлаштириш, туб иқтисодий ислохотини амалда рўёбга чиқаришнинг энг муҳим йўналишлари ва асосий улашчаларини белгилаб берди. М. С. Горбачев нутқида республикамиз социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш проблемалари ва вазифаларига, иқтисодий ишлаб чиқариш самардорлигига ва халқ турмуши даражасини оширишга катта эътибор берди.

Ўзбекистон ССР ҳукумати активлар йиғилишида республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг барча жиҳатлари юзасидан айтилган тақлифлар ва тавсияларни ниҳоятда сиқичлаб ўрганиб чиқариш ва республиканинг умумийтўғри меҳнат тақсимоти, мамлакатимизни экономикасини мустақамлашга қўшадиган хиссасини оширишни таъминлаш учун ана шу тақлиф ва тавсияларни амалда ошириш юзасидан конкрет тадбирларни белгилайди.

Депутат ўртоқлар! Ҳозир қайта қуриш ишида ҳал қилувчи босқич бошланди, эндиликда бутун ишнинг муваффақияти жуда кенг маънода бошқариш системасини тақомиллаштириш юзасидан амалий тадбирларнинг тарақлиги ва революцион характер билан белгиланади, десак муболағ қилмаган бўламиз.

XIX партия конференциясида сиёсий системани қайта қуриш соҳасида давлат ҳокимиятининг янада мукамал механизмининг вужудга келтириш масалалари кўриб чиқилиши лозим. Ўнда таъсирчан демократик контрол аниқ йўналишда, энг муҳим сиёсий, давлат масалаларини ҳал этишда тасофий элементини жиддий равишда қаматириш, имкони бўлса бутунлай тутатиш, сиёсий раҳбарликнинг барча «қадрлариди» субъективизм аҳтиомлини соқит қилиш имконини берадиган тегишли гарантларини таъминлаш лозим.

Экономика соҳасида халқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги туб ўзгаришларнинг кўриш КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь Пленуми ишлаб чиққан, чуқурлиги ва кенг мўқабеллиги жиҳатидан мислсиз программа зўр куч билан амалда оширилмоқда. Бу программа ишлаб чиқариш муносабатларини изчиллик билан тақомиллаштиришга, бошқаруving илгор форма ва усулларидан фойдаланишга, инсон омилларини ҳаракатга келтиришга ва пировард натижада социализмнинг чексиз имкониятларини ҳамда афзалликларини намойиш этишга қаратилган.

Қайта қуришни амалда оширишдаги сиёсий ва иқтисодий ёндашувларнинг аяни диалектик бирлиги партия таллаб олган йўлининг, ўртага қўйилган мақсадга эришиш восталари ва усулларининг тўғрилигини тасдиқлайди.

Хўжалик соҳасидаги ўзгаришлар программаси турмушдаги фавол татиқ этилмоқда. 1988 йил 1 январидан бошлаб давлат корхоналари (бирлашмаси) тўғрисидаги Қонун қучта киритилди. Халқ хўжалик плани системасини тақомиллаштириш йўлида дастлабки қадамлар қўйилди. СССРда кооперация турмушидаги Қонун лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун эълон қилинди. Қолқозчиларнинг яқинда ўз ишлари тугаллаган IV Бутуниттифок съездида колхознинг Намунавий Ўзбекистон маъқулаиди. Қўнға тармоқлар, территориялар, корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш шароитига ўтказилди.

Халқ хўжалигини бошқаришнинг Бош схемаси тузала бошлаганини маъна шу мураккаб, кўп қиррали ишнинг тарқийб қилини бўлиб, у хўжалик юритиш ва планлаштиришнинг янги принципал қондаларини қучта киритишда ва реал равишда мустақамлашди; асосий ишлаб чиқариш бўғинининг мустақилигини амалда кенгайти-

риш учун неғиз яратди, бошқаруving юқори поғоналари фаолиятини иқтисодий ва социал ривожланишнинг энг муҳим, стратегик йўналишларига қаратади.

Бошқаруving тақомиллаштириш муаммоларининг маъна шу бутун мураккаб комплексини ҳал этиш бизнинг республикамиз учун бениҳоя муҳим аҳамиятга эга. Агар халқ хўжалигига раҳбарликнинг форма ва усулларига, иқтисодий ва социал тараққиётини жадаллаштиришнинг, республика иқтиёридаги жуда катта ресурслар ва қудратли резервларни сафарбар этишнинг муҳим ва таъсирчан қуроли, деб қараладиган бўлса, республикамиз хусусиятлари ва вазифаларини эътиборга оладиган бошқаруш структурасини чуқур асослаб, ишлаб чиқиш биринчи даражада аҳамиятга молик вазифа бўлиб қолади. Шундай қилишдан бошқа, йўл ҳам йўқ. Республика халқ хўжалиги тараққиётининг келгидеги беш йилликлар мобиндаги паст суръатлари, айрим тармоқлар ва регион ўртасида жиддий ислохот муносабатларининг келиб чиқиши, социал муаммолар кескинлашганини кўп жиҳатдан бошқаруш системаси мукамал эмаслигининг нақияси бўлди. Оқибатда келгидеги йилларда қарор топган иқтисодий ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари ва пропорциялари республиканинг жуда бий имкониятлари ва ресурсларига мувофиқ эмас.

Хўжалик ривожининг йўналишларини таллаб олишга пухта йўламиз, қўнғича субъективизмга ёндашганини халқ хўжалигига катта зийн етказганини таъкидлаб ўтмоқ керак. Ишлаб чиқаришнинг ўсиши деярли нуқул, аяниқса, ёқилғи-энергетика ва ер-сув имкониятларини ошириб қўрсатилади, маъна шу ресурслардан фойдаланишнинг узуксиз қўнғичишга қараб белгиланаверди. Чунонки, аксарият ҳолларда табиий газ ва қўнғич, рангли металл рудалари, бошқа турдаги минерал хом ашёлар казиб чиқаришни тез ўстириш асосида маҳсулотни қўнғичиш таъминлаб келинади.

Бунинг устига, қўнға ва рангли металлургиядаги, химия саноатидаги ва бошқа тармоқлардаги ишлаб чиқариш жараёналари тугал маҳсулотни ишлаб чиқариш билан эмас, балки тала таёйёр маҳсулотлар ва концентратлар, бирламчи ишлов берилган хом ашё чиқариш билан тугалланади. Аяни вақтда республикага шу жойининг ўзиди қамроқ қичим билан бемалол ишлаб чиқарса бўларди маҳсулот ва халқ истеъмол молларининг қўнғичи турлари асосида равишда қўнғичи маҳсулотларнинг кўнғичи. Министрликлар ва идораларнинг бош вазифаси — халқ хўжалигининг профил маҳсулотга бўлган эътиёбларини қондирини, актив техникавий сиебат ўтказишни таъмин этилди, бар эса ишлаб чиқаришнинг илмий-техникавий даражасида жиддий қолқозилга олиб келди. Асбоб-ускуналар ва машиналарнинг учдан бир қисминдан қўнғичи 10 йил ва ундан ҳам кўнғичи вақтдан бери ишлатилмоқда, натижада саноатдаги кўп меҳнатнинг улуғи аслида қамаймайлари ва жамин меҳнатнинг салкам ярмисини ташкил этайоти. Қўнғичи ва қишлоқ хўжалигини бу қўнғичи тағин ҳам юқори.

Иқтисодий ва молиявий омилларнинг аниқ системаси ва масъулятининг йўқлиги қорхоналар ва бирлашмаларда фондларини имкони борича қўнғичи қамлаб олиш, қувватларининг асосида резервини, моддий-техника ресурсларининг запасларини яратиш тенденциясини вужудга келтирар, бу эса қўнғичи ишлаб чиқариш ҳодимлари ва раҳбарларнинг эсқича фикрлаш таъсирда, қорхона тўғрисидаги Қонунга қарамай, кўп миқдордаги халқ хўжалиги восталари ҳаракатсиз туриб қолганига, қорхона ва ташкилотларнинг дарамадилик даражаси пасайганига олиб боради.

Экономиканинг ўсиш суръатлари пастлиги, ношайлаб чиқариш соҳасида маблаг ажратилишда «қолқич» принципнинг ҳукмронлиги структуралар ва инвестиция сиебатиди катта хатогага қўнғичи, социал муаммоларни, аввало, республиканинг тез қўнғичи бораётган аҳолисини иш билан банд қилиш муаммоларини ҳал этишга ҳаддан ташқари салбий таъсир қилди.

Республика ва маҳаллий органлар ишлаб чиқаришнинг территориял ташкил этишда ва ишлаб чиқарувчи қучларни жойлаштиришда ноқуш жараёналарни бартараф қила олмадилар. Тошкент, Фарғона областлари ва энг кўп тараққиёт этган бошқа бир қанча областларнинг ишлаб чиқарувчи қучлари жадал ривожланди, Тошкент шаҳрида саноат қорхоналарини қўнғичиш давом этаверди, Қорақалпоғистон Автоном Республикасининг,

катта имкониятлар ва ресурсларга эга бўлган қўнғичи областлар ва районларнинг потенциалли ҳаддан ташқари суёт ўсди, бу эса регионларнинг иқтисодий ва социал тараққиёт даражасини бараварлаштириш муаммосини мушқуллаштирди.

Хўш, шу вақт ичиди жуда катта бошқаруш системаси нима билан шугулланди? Шунга айтиш керакки, узоқ вақт мобинда ва аяниқса, кейинги йилларда хўжалик раҳбарлиги органларининг ҳамма ва ҳар қандай, ҳатто кичик ва оператив масалаларига ҳал этишни марказлаштиришга интилиши қучайди, бошқаруш қарорлари эса, одатда, маъмурий буйруқбозлик таризда намойиш бўлди. Демократик централизм принципи эса фақат лабдабик равишда эълон қилинади. Қарорларини ишлаб чиқиш ва қабул этиш жараёнида кенг амалий муҳокама юртиш, ўртага қўйилган вазифаларини ҳал этишдаги маънабўсқорлик ва иқидий ёндашувини рағбатлантириш ўрнига ўбосқимчаларча буйруқ бериш усули, иқир-чиқариш масалаларда вазийлик қилиш оdatи ўрнатиб келинади, аниқ-рашан жонли иш ўрнига кўп поғонали назорат ва расмий-бюрократик ёндашув оdat тусига қиритилди.

Бу эса таёйёрга айёрлик қайғитини, жойларда маъсулятин қарорлар қабул этишдан бўйин тоғлашга интилишнинг юзга келтирар эди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати республикамиз марказий органлари номига саволлар, илтимослар ва розилик беришни сўраб қилинган муножаатлар тобора кўп, кетма-кет келиб турар эди.

Табиийки, бошқарувдаги бундай услуб ишлаб чиқаришнинг ривожланишига аянигина тўқисилиб қилди. Апаратда тобора қўнғичи ҳодимларини ишлатишни ва уларини сақлашга катта маблаг ажратишни талаб этди. Қўнғичида рақамларга эътибор беринг, ўртоқлар! Ўзбекистон 15 йил мобинда республика аҳолиси бир ярим баравар ўстиган ҳолда, маъмурий ҳодимлар сонинг 1,7 баравар қўнғичи, уларини сақлашга қилинган қичқим эса 1,8 баравар қўнғичи, 1 миллиард сўмдан ошиб кетди. Ҳозир бошқаруш апаратида 700 миңдан кўнғичи киши ишлаб турибди. Иш билан банд бўлган аҳолининг 14,5 проценти бошқаруш ҳодимларига тўғри келади, бу эса итифокдош республикалар ўртасида энг юқори қўнғичи бўлиб, Итифокдаги ўртача даражадан орткирди. Бошқаруш қўнғичида ишлаб турган ҳар олти кишига бир бошқаруш ҳодими тўғри келади. Кейинги 5 йилнинг ўзидидаги бошқаруш ҳодимларининг сонини йилга 15 миң кишидан қўнғичи бори. Агар шу тенденция давом этаверса, 2000 йилга бориб апарат ҳодимлари қарийб икки баравар қўнғичи, бунинг учун 1 миллион 200 миң киши керак бўлишини ҳисоб-китоблар қўнғичи турибди.

Хўжаликка раҳбарлик системасида Итифокдаги структуралардан кўнғичи аянигина аянигина, тобора янигина бошқаруш бўғинлари вужудга келтирилди. Нисбатан қисқа вақт ичиди бир қанча министрлик ва идоралар, иқтинга янги област, 43 та район, 81 та шаҳар, 14 та шаҳар тилидаги посёла, 313 та қишлоқ тузилди. Ҳозир республикадаги қорхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлар 100 тадан кўнғичи министрлик ва идорага, шунинг ярмидан қўнғичи Итифок-республика ва республика министрликларига қарайди.

Биздаги қўнғичи министрлик ва идораларини бошқа бир қанча республикалардаги таққослаб қўнғичи, бизда аҳвол яхши эмаслиги қондиди. Чунонки, Ўзбекистондаги битта Итифок-республика ва республика министрлигига тўғри келадиган қорхоналар сонини Украинадаги нисбатан 3,7 баравар, Қозғистондаги нисбатан 1,2 баравар, Россия Федерациясидаги нисбатан қарийб 10 баравар кам. Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноатини министрлигининг мисоли характерлидир. Министрлик бўйича йиллик маҳсулот ҳажми 189 миллион сўмликни ташкил этади, бу эса Қозғистон, Белоруссия, Украина Совет Социалистик Республикалари ва РСФСРдаги шундай министрликларнинг қўнғичи қиқидан бир неча баравар оздир. Шу министрлик қорқиналарининг ўртача ҳажми ҳам бир неча баравар кичик. Аяни вақтда ишчи ва хизматчиларнинг умумий сонига нисбатан марказий апарат ҳодимларининг улуғи Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноатини министрлигига Белоруссиядаги маъна шундай министрликка

нисбатан 4 баравар ва Украинадаги маъна шундай министрликка нисбатан 5,5 баравар кўнғичи.

Республика ўрмон хўжалиги министрлиги 70 та мустақил ташкилотга раҳбарлик қилиб келди, бу эса Белоруссиядаги 1,5 баравар, Қозғистондаги 2,5 баравар, Украинадаги 4,5 баравар камдир. Ўрмон хўжалиги министрлигининг марказий апаратдаги ҳодимлар Белоруссиядаги 6,5 баравар, Қозғистондаги 3,5 баравар, Украина ва РСФСРдаги 3,5 баравар қўнғичи кетган эди.

Ўзбекистон ССР Автобиль транспорти министрлиги, Мелюрация ва сув хўжалиги министрлиги, Бинокорлик материаллари саноатини министрлиги ҳамда бошқа министрликлардаги марказий апарат ҳодимларининг ишчи ва хизматчилар умумий сонига нисбатан улуғи бошқа республикалардаги қаранган 1,5—2 баравар орткирди.

Маъна шундай бесўнақий апарат бўлишга қарамай, маъмур министрликлар ўз маҳсулотини ишлаб чиқаришда, иш бажариш ва хизмат қўнғичида етакчи маънабўсқорлик олмадилар. Ташкилотида жамин қучларнинг учдан бир қисминдан қамроқли, Автобиль транспорти министрлигига тўғри келадиганнинг айтиш қиқил. Республикда ишлаб чиқарилаётган тикучилик маҳсулотларининг умумий ҳажминдан 40 проценти Енгил саноат министрлигининг улуғи тўғри келади. Автобиль йўлларининг жамин узунлигиндан атиги 42 проценти қўнғичи ҳолати учун Автобиль йўлларини қуриш ва улардан фойдаланиш министрлиги жавоб беради.

Бунинг таъноси шуки, бир қанча тармоқ министрликлари хўжаликдаги ишларнинг аҳволига ҳал қилувчи таъсир ўтказмадилар. Республикда мебель ишлаб чиқариш 14 та министрликнинг, тикучилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш 8 та министрликнинг, қуриш ва деталлари ва конструкциялар ишлаб чиқариш 20 та министрликнинг қорхоналарига социализ кетганлиги таъсир қўнғичи ҳол эмас. Бу ҳол халқ хўжалигига катта но-бугдариликларга олиб бораётганлиги ўз-ўзидан равишан.

Ҳозирги ташкилий структураларнинг кўп бўғинлиги қўнғичи ва масъулятин тақсимлашдаги оғишларнинг табиий натижасидир. Қўнғичида министрлик ва идораларда уч бўғинли система мавжуд. Автобиль транспорти министрлиги, Мелюрация ва сув хўжалиги министрлиги, Маҳаллий саноат министрлиги ва бошқалар бунга мисол бўла олади. Уй-жой ва коммунал хўжалиги министрлиги, Аҳолига маънавий хизмат қўнғичи министрлиги, Давлат агро-саноат комитети, Енгил саноат министрлигининг бир қанча бўғинмалари бошқарушнинг тўрт ва ҳатто беш бўғинли системаси асосида ташкил этилган. Турли-туман бошқармалар, Бош бошқармалар, республика саноат бирлашмалари ва бошқа оралик бўғинлари масаланинг моҳиятини ҳал этиш билан шугулланишдан қўнғичи, тошқирларнинг етказиб турувчи идора ролинини қўнғичи йўндалди. Қорхона раҳбари, қолқоз раиси ишлаб чиқаришга оид энг олдий маънабўсқорлик қилдиш учун ҳам кўп идораларга учраб, келишиб олиши, ўнлаб ва юзлаб имзолар ва рухсатномалар олиши керак эди, аммо маъна шулар ҳам масалани ишчанлик билан амалий равишда ҳал этиш қарорли бўлиб хизмат қилмади. Маъна шуларнинг ҳаммасини энг ашаддий бюрократизм қўнғичишлари учун қучай муҳит яратиб берди.

Областлар ва районларнинг ишлаб чиқариш имкониятлари нақадар ошганлиги, уларнинг хўжалик структураси мураккаблашганини маънабўсқорлик. Бироқ бир қанча қарорларда халқ депутатлари област, район, шаҳар, қишлоқ Советларининг қўнғичи аянигина қанга кенгайтирилган бўлишига қарамай, улар ҳали территорияни социализм иқтисодий ривожлантириш таъминлашда етакчи роль ўйнаётгани йўқ. Бунинг устига иқтинга юқори қўнғичи маънабўсқорлик қилдиш учун қучай муҳит яратиб берди.

Областлар ва районларнинг ишлаб чиқариш имкониятлари нақадар ошганлиги, уларнинг хўжалик структураси мураккаблашганини маънабўсқорлик. Бироқ бир қанча қарорларда халқ депутатлари област, район, шаҳар, қишлоқ Советларининг қўнғичи аянигина қанга кенгайтирилган бўлишига қарамай, улар ҳали территорияни социализм иқтисодий ривожлантириш таъминлашда етакчи роль ўйнаётгани йўқ. Бунинг устига иқтинга юқори қўнғичи маънабўсқорлик қилдиш учун қучай муҳит яратиб берди.

Территориял органлар ҳодимлари сонининг ўсиши кўп жиҳатдан нуқул обур орткириш мулоҳазаларидан билан янги областлар, районлар ва шаҳарларни жадаллик билан тузиш оқибати бўлибди. Бундай тадбирлар минерал хом ашё ва ер-сув ресурсларини ишлаб чиқаришга жалб қилишни жадаллаштириш, саноатини ва ношайлаб чиқариш инфраштуртурасини илдам ривожлантириш учун шароит яратиш, аҳолининг иш билан банд бўлиш даражасини ошириш деган жуда яхши

мақсадларни рўнча қилиб асослаб келинди. Аммо иш тегишли бошқармалар ва бўғинларга эга бўлган яна бир иқтинга комитетини тузиш билангина чекланиб қоларди. Бундан ташқари, айрим шаҳар ва районлар неча ўн йиллар давомида министрлик ва идораларга тўла қарам бўлиб қолдилар, чунки мазкур жойда шу министрлик ва идоранинг қорхоналари етакчи ўрнини эгаллар эди. Қашқадарё, Жиззах, Сирдарё, Навоий ва бошқа областларнинг бир қанча шаҳар ва районлари учун шу аҳвол характерлидир. Маҳаллий Советларнинг иқтинга комитетлари бу шаҳарларда инженерлик ишчи олдиди қўнғичи вақтинчалик схемалар асосида, ривожланиш истиқболини эътиборга олмай, транспорт таъминоти системасини ўйламай, шаҳарсозлик сиебати талабларига риоя этмай сифатсиз объектлар қуришдек яроқсиз практиккага тоқат қилиб келдилар. Министрлик ва идоралар ўзларининг соф ишлаб чиқариш вазифаларини ҳал этиш билан овора бўлиб, иқтинга комитетларнинг сукунатли розилигини ҳал одамларнинг нормал ишлаши ва ишчи учун шароит яратиш масаласини бир чеккада қолдириб келдилар.

Вужудга келган аҳволни тузатиш учун қўнғичи партия Марказий Комитети билан республика ҳукуматининг вевосита аралашуви, маъмур қарорлар қабул қилиниши керак бўлур эди.

Шу тариқа, вужудга келган бошқаруш системаси ўзининг бесўнақайлиги, кўп бўғинлилиги, апаратга кўп қичим қилиниши билан характерланади ва социализм иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш вазифаларига мос келмайдиган.

Экономиканинг ривожлантириш соҳасидаги мураккаб вазифалар ва шарт-шароитлар ҳам республикамиздаги бутун бошқаруш системасини тақомиллаштириш соҳасида ўтказилаётган туб тадбирларнинг моҳиятини белгилаб бераётганини таъкидлаб ўтмоқчиман. Сув ва ёқилғи-энергетика ресурсларининг тобора етишмай қолётганлиги, аҳоли тез қўнғичи бораётганлиги, халқ хўжалиги тармоқларини ривожлантиришдаги бир қанча номунасобилликлар ва номувофиқликларни қисқа муддатларда тутатиш зарурати иқтинга ишлаб чиқаришни ўстириш, яқин ва олис истиқболда унинг тармоқ ва территориял структурасини тақомиллаштириш йўналишлари ва қўнғичишларини асослашга сиебат жиҳатдан янғича ёндашувини талаб қилади. Ўрта Осиёдаги бошқа республикалар каби Ўзбекистоннинг ҳам ишлаб чиқарувчи қучларини ҳозирги босқичда жадал ривожлантириш таъминлаш муқимлиги шу қадам зўрқи, шунга асосланиб, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети вужудга келмаётган демография ва сув хўжалиги вазиятини эътиборга олиб, бу регион халқ хўжалигини 2010 йилгача ривожлантиришнинг маъмур программасини ишлаб чиқаришни тошқирдилар.

Қўнғичи Итифок ва республика план ҳамда хўжалик органлари, илмий-тадқиқот ташкилотлари ишториқда ишлаб чиқилган лойиҳаларга қўнғичи йили йили мобиндаги ўртача йиллик ўсиш суръатлари 2,5—3 баравар ошмоғи керак. Шу билан бирга 1996—1998 йиллардаги республиканинг ишлаб чиқариш имкониятини икки ҳисса оширишни таъминлайдиган ишлар ҳажмин бажарилиши керак. 2010 йилга борганда саноат ишлаб чиқариш умумий ҳажми 3,5—4 баравар, қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотини ҳажми икки баравардан энг орткири керак. Сермеҳнат тармоқлар илдам суръатлар билан ривожлантирилади, аяниқса, машинасозлик маҳсулотини 6—8 баравар, радиоэлектроника ва приборсозлик маҳсулотини бир неча баравар, енгил саноат ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш учун ҳисса орткиди. Экономика тараққиётининг умумий даражасини қўнғичи, мамлакатнинг яқин халқ хўжалик комплексига муносиб қўнғичи ҳада энг муқим социал ва хўжалик муаммоларини, аввало, аҳолининг иш билан таъминланишини ошириш, уни озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари билан таъминлашни яқинлаш муаммоларини ҳал этиш учун шундай қилиш зарур.

Хам хўжалик, ҳам сиёсий аҳамиятга эга бўлган маъна шу масъулятин вазифаларнинг ҳаммасини экономика раҳбарлик системасида туб ўзгаришлар қилмай туриб, ҳал этиш мумкин эмаслигини тушуниб турибсизлар, депутат ўртоқлар.

Бундан ташқари, ишлаб чиқариш бўғинмаларининг ҳуқуқларини ва хўжалик мустақилигини кенгайтириш юзасидан кейинги вақт

ларда ўтказилган йирик тадбирлар, план, пул билан таъминлаш, нарх белгилаш системасини қайта қуриш соҳасидаги дастлабки қадамлар тармоқ ва территориял бошқаруш органларининг қотиб қолган ташкилий структураси, энг муқим эса, қўнғичи раҳбарларнинг қолоқ ва сийқа фикрлаш услуби оқибатида орқага суртилиб келадиганини биз тобора кўнғичи ҳис этилмиш. Қорхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар ўзларининг вевосита ишлаб чиқариш ҳамда хўжалик фаолиятига ҳамон асосида равишда аралашаётган министрликлар ва идораларнинг буйруқбозлигига аввалгидек дуч келмоқдалар.

Самарқанд чинни заводиди, Олмалик, Бухоро, Янгийўл мебель фабрикаларида давлат бюромтаси шу йилги ишлаб чиқариш плани ҳажмининг 100 проценти ташкил этган экан, қорхоналарнинг қандай хўжалик мустақилигини тўғрисида гапириш мумкин. Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги «Комфорт» бирлашмасига ишлаб чиқаришнинг планлаштирилган ҳажмига қараганда 1,9 миллион сўмлик кўп товар етказиб бериш тўғрисидаги давлат бюромтасини берди. Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноатини министрлиги Навоий цемент заводининг давлат бюромтасига ҳатто пландан ташқари маҳсулотни қўнғичи, бу эса давлат қорхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги Қўнғичи тўғридан-тўғри бузишдир. Айрим министрликлар қорхоналардан фойдаланиш гоът катта қисминини олиб қўнғичида қолсаётган маблагларни қолқозилари ишлаб чиқариш ҳамда социал ривожлантириш масалаларини ҳал этишга имкон берадиган. Масалан, Оҳангарон қурилиш пластмассалари комбинатида фойдаланиш атиги 16 проценти, Самарқанд чинни заводиди—17, «Комфорт» бирлашмасида эса 11 проценти қорхона аҳтиёжлари учун қолдирилмоқда. Давлат ағир саноат комитети, Енгил саноат министрлиги, Қўнғичи министрлиги, Автобиль транспорти министрлиги ҳамда бошқа министрлик ва идоралар қорхоналар, ташкилотлар ва хўжаликларнинг молиявий аҳволини тубдан яхшилаш, зарар қўнғичи ва паст рентабелли бўғинмаларини тутатиш юзасидан амалий чораларни қўнғичишлар. Ишнинг шу томонига гоът жиддий эътибор бериш зарур.

Чунки, ҳатто бу йил ўзини-ўзи пул билан таъминлашга, яъни план, молия ва хўжалик фаолиятида ниҳоятда кенг ҳуқуқлар берилишига 1748 та саноат, қурилиш, савдо ва маънавий хизмат қорхоналари ҳамда ташкилотлари, шунингдек, Сурхондарё област агро-саноат комитетининг бутун системаси ўтказилганга қарамай, шунга ўхшаш фактлар давом этмоқда. Маъмурий, моддий ишлаб чиқаришнинг барча тармоқлари келгуси йили тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш принципиди асосида ишлайди.

Шундай шароитда илгари ўз ролининг йўнганг аввалги бошқариш системасини сақлаб қолди эндиликда экономиканинг прогрессив ва жуқини ривожлантиришга жиддий тўқисилиб қилди. Шу бонсдан министрликлар ва идоралар, территориял бошқариш органлари қорхоналар билан ўзаро муносабатларини иқтисодий вазиятини ҳар томонлама ўрганиш асосида ва тармоқлар ҳамда территориялар олдиди турган конкрет вазифаларини ҳисобга олиб қуришлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати маъна шу фикр-мулоҳазаларга асосланиб, иқтисодий ўсишнинг объектив талабларига, турғунлик ҳолатларининг туб сабабларини чуқур таҳлил қилишга таъиниб, Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини бошқариш Бош схемаси лойиҳасини таёйёрлаб борадиган ишчи аяни олдириб юборди.

Бош схема лойиҳаси партия ва ҳукуматнинг бошқаришнинг тубдан қайта қуриш тўғрисида кейинги вақтда қабул қилинган программатик қарорлари туркуми, Давлат қорхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қўнғичи, М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь ва 1988 йил февраль Пленумлариди нутқларида баён этилган қўнғичи маънабўсқорлик асосида ишлаб чиқилган.

Республикада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг схемасини ишлаб чиқувчи комиссиясиз тузили

шашабоусини авж олдириш
чун янги омил бахш этади,
ламлакатимиз яхлит халқ
ўжалик комплексига рес-
публикамиз қўшаётган ҳис-
сани янада қўпайтиришни
аъминлайди, деб ҳисоблай-
ди.

Дўстона муносабатларни ривожлантириш йўлида

УН БИРИНЧИ ЧАҚИРИК ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ САККИЗИНЧИ СЕССИЯСИ

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ БОШ СХЕМАСИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ДОКЛАД ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

(Давоми. Боши олтинчи бетда).

Депутат Т. ЖҰРАЕВ нутқи

НАМАНГАН ШОЙИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ
БИРЛАШМАСИНИНГ БОШ ДИРЕКТОРИ

Кейинги йилларда вужудга келган экономика ривожланиш турғуликлари, раҳбарликда маъмурий-бўй-руқбозлик методларининг устуғ келиши халқ хўжалигини бошқариш системасини тубдан қайта қуриш заруратини келтириб чиқарди. Бундай методлар пировард натижада бошқариш аппарати ходимлари сонини жуда қўлайитириб юборди. Бошқариш Бош схемасининг лойиҳасида белгиланган шу масалани ҳал этишга ёндашув жадаллаштириш, демократия ва ошкоралик вазира-ларига мос келди.

Наманган областида ҳам худди шундай иш олиб бормоқда. 10 область бўлими, бошқармалари ва идора ташкилотларини тугатиш ва қўйиш мўлжалланмоқда. Қўпгина бир турдаги корхоналар, ташкилотлар, хўжаликларини йириклаштириш кўзда тутилмоқда. Област бўйича умуман маъмурий-бошқариш аппаратида 5,5 минг кишини қаматириш мўлжалланади. Уларнинг йиллик маош фонди 10 миллион сўмдан ошади. Бу тадбирларнинг ҳаммаси бошқаришни янада ихчам, қайишқоқ қилишга, идораларо тарқоқлиш ва параллелчиликдан қўйишга имкон беради.

Областимиз шу тариқа бўшаган ҳодимларни ишга жойлаштиришда катта-катта муаммоларга дуч келмоқда. Чунки бизда ҳозирнинг ўзидаёқ ортиқча ишчи кучлари борлиги сезилмоқда. Янги иш жойларини жадал суръатда яратиш масаласи алоҳида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Бош схема лойиҳасида баъзи областларни, шу жумладан Фарғона водийсидagi областларни қўйиш кўзда тутилган.

Депутат Қ. САПОЕВ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА
СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРИ

Республикада янги ерларни ўзлаштириш, бутун сув хўжалик комплексини ривожлантириш юзасидан қилинган ишларга дадил туриб баҳо берадиган бўлсак, биз сарфлаган қўлбал микдордаги капитал маблағлар етарли самара бермагандлигини қўйишимиз мумкин. Республикада сугориладиган ҳар гектар ернинг самарадорлиги охиши у ёқда турсин, балки кейинги йилларда умуман бир қатор районларда ҳатто пасайиб кетди. КИСС Марказий Комитетининг «Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР ва Туркманистон ССРда агросаноат комплексининг табиий-иқтисодий потенциалдан қўнқарсиз фойдаланилаётганига тўғрисида»ги қарориди ана шулар бизга уқтириб қўйди.

Юз берган аҳолини тугатиш мақсадида биз инвестиция сибатини қайта қўриб чиқиб, капитал маблағларнинг 70 процентдан кўпрогини ҳозирда сугориб келинаётган ерларни реконструкция қилишга ва сув ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишга қаратилган тадбирларни амалга оширишга сарфламоқчимиз.

Мелиорация ишларини ривожлантириш хўжалик механизминин қайта қуришнинг ҳозирги шароитида КИСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми қарорларига мувофиқ амалга оширилиши лозим. Бу қарорлар эса сув хўжалиги комплексини такомиллаштириш учун шарт-шароитлар вужудга келтиради.

Ана шу вазибаларни ҳал қилиш ва бошқарув структурасини яхшилаш мақсадида Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Главсред-азирсовхозстрой» ва давлат сув хўжалиги қурилиш комитетининг мелиорация ишларини бажарувчи бўлимларини битта ташкилот—Мелиорация ва сув хўжалиги давлат комитети қилиб бирлаштириш таклифи этилди. Бу эса ягона техникавий, илмий, лойиҳа тузиш сибатини амалга оширишга, ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланишни яхшилашга имкон беради.

«Главсред-азирсовхоз-строй»ни иттифоқ органларидан республика органларига ўтказиш аниқ бир вақтда иттифоқ бюджетидан амалга ошириладиган тўл билан тақсимлаш масаласини ҳал қилиш талаб этади. Бунда капитал қурилишдаги 293 миллион сўмлик кредитор қарзини тўлаш ҳамда совхозларнинг ўз оро билан маблағлари 494 миллион сўм миқдорда этишмаслиги ўрнини қоплаш мақсадида бе-

ва область бўғинларига катта мустақиллик бермоқ керак. Ҳозирча план кўрсаткичлари давлат бюжетмаси билан алаштирилган, холос. Афтидан, бу ном янги-ден туюлса-да, моҳияти ўша-ўша, эскича. Ана шундай шароитда сув хўжа-

Депутат Л. А. ВАСИЛЬЕВА нутқи

САМАРҚАНД ПОЯБЗАЛ ФАБРИКАСИНИНГ
ЖИЛОЛВЧИСИ

Кейинги ўн йил ичда ҳар хил бошқариш бўғинлари ҳаддан зиёд қўпайиб, бюрократик аппарат кенгайиб кетганлиги, регионларни комплекс ҳолда ривожлантириш принциплари бузилганлиги тақозосидан бошқариш структурасида туб ўзгаришлар ясаб зарурати келиб чиқди.

Самарқанднинг меҳнат коллективлари халқ хўжалигини бошқариш ислохотини амалга ошириш йўлини қувватлаб, территориял ва тармоқ планлаштириш методларидаги тақозосидан бошқариш структурасида туб ўзгаришлар ясаб зарурати келиб чиқди.

Самарқанд области ижроия комитети Ставрополь ўлка ижроия комитетининг иш тажрибасини ўрганиб чиқиб, область халқ хўжалигини бошқариш структурасини та-

комиллаштириш тўғрисида республика Министрлар Советига таклиф қилди. Бу таклифда маъмурий-бошқарув ҳодимлари сонини 7000 киши миқдорига қаматириш ва бир йиллик маош фондидан 7,6 миллион сўм тежаб кўзда тутилган. Экономикдаги ноқулай тенден-

Депутат В. М. АЛИМОВ нутқи

ФАРҒОНА ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ
БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Республикадаги регионларнинг маъмурий-территориал жихатдан тарқоқлиги уларни ривожлантиришга салбий таъсир қилмоқда, ишлаб чиқариш ва социал масалаларни ҳал этишда англашмолликларга олиб келмоқда. Бундай ҳол Фарғона водийсидagi ҳар бир областнинг биқик хўжалик комплексига айланганлига олиб келди.

Бундай шароитда маҳаллий территориял бошқарув органлари аниқ бир мақсадни қўлаб регионни ривожлантириш билан шугуллана олмадилар, чунки областларни келгусида иқтисодий ва социал ривожлантириш муаммоларини ҳал этиш фақат республика Госплани даражасида амалга оширилади.

Бизнинг воқидида мўлжаллаётган бошқарувни туб ислох қилиш икки минг киши ишлаётган ва йиллик иш ҳақи уш миллион сўмдан кўпрогини ташкил этадиган 213 та бошқарув органини қисқартириш имконини беради. 90 та корхонадан 25 та ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этилади. Қишлоқ хўжалигига эса, йириклаштириш ҳисобига 31 та колхоз, 15 та совхоз, 11 та райхўжалик ташкилоти қисқартирилади. Буларнинг ҳаммасида 4 мингга яқин одам бора. Бундан ташқари тармоқларо мутаносиблигини жадал такомиллаштириш, сермеҳнат ва фан билан узвий боғлиқ бўлган Иттифоқ

Депутат К. П. ДУДИН нутқи

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» БОШЛИГИ

«Главташкентстрой»ни янги барча коллективлари халқ хўжалигини бошқаришнинг, Бош схемаси лойиҳаси билан

аппарати кўп бўғинли, ҳаддан ташқари катта ва қўпайиб кетган ҳозирги система сунғий тарзда яратилган бўлиши билан мураккаб мажмуасидан иборат бўлиб, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш вазибаларига жавоб бермайди.

Бош бошқармада ҳам бўлимларни ташкилий жиҳатдан қайта қуриш, уларни йириклаштириш ва ихтисослаштириш давом этмоқда. Қурилиш билан шугулланадиган ва уй-жой ҳаида социал-маданий-маиший объектларни таппа-тахт қилиб топирадиган йирик лойиҳа-ишлаб чиқариш бирлашмаларини тузишга қаратилган структурани такомиллаштиришнинг Бош схемаси ишлаб чиқилди.

Шу схемага мувофиқ биз майда, норентабел бўлимлар ва корхоналарни тугата бошладик, бошқарувнинг бўғинлари, бошқарув аппаратининг сони қисқартирилмоқда ва бунга кетадиган харажатлар қамаймоқда.

Бу тадбирларнинг бақарилиши ва ўтган давр мобайнида фан-техника тараққиёти ютуқларининг жорий этилганлиги бош бошқарма коллективига меҳнат унумдорлигини изчил ошириб бориш имкониятини бермоқда.

Қурилиш министрлиги, «Главташкентстрой», Сув хўжалиги қурилиш давлат комитети, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги базасида республикада Қурилиш давлат комитетининг тузилиши қўйиладиган самарани бермайди, деб ўйлаймиз.

Пудрат ташкилотларнинг имкониятлари, уларнинг ба-

Депутат Х. Э. БЕРДИЕВ нутқи

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТ ИЖРОЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Сурхондарё области территориясида Иттифоқ, Иттифоқ-республика ва республика қарамоғидagi деярли бир ярим мингта корхона, ташкилот ва муассаса ишлаб турибди. Уларда 254 минг киши ишлайди. Улар област иқтисодий билан бўлган кишиларнинг асосий қисмини ташкил этадилар. Маҳаллий ҳокимият органлари эса уларнинг хўжалик фаолиятига аралашиб имкониятга эга эмаслар. Бу эса область халқ хўжалигини ривожлантиришнинг комплекслигига ва балансли бўлишига салбий таъсир қилмоқда.

Ана шуларни ҳисобга олиб, биз бошқаришни такомиллаштиришга қаратилган чора-тадбирлар системасини таклиф қилдик. Бир хилдаги тармоқларни ягона бошқарув органига бирлаштириш йўли билан идоравий тарқоқлигини тугатиш ана шу ўзгаришларга асос қўйиб олинди. Айни пайтда янги ташкил этиладиган бош ишлаб чиқариш-иқтисодий бошқарма зиммасига фақат тақсимлаш ва контрол қилиш қилишга ағросаноат комитети қабм мустақиллик ҳуқуқини, бериш зарур, деб ҳисоблаймиз.

Област халқ хўжалигини бошқаришнинг такомиллаштириш 22 та министрлик ва идорага қарашли корхоналар ҳамда ташкилотларни бош ишлаб чиқариш-иқтисодий бошқарма ихтиёрига беришга кўзда тутилди, бу эса маъмурий-бошқарув ҳодимларининг минг кишидан кўпрогини қисқартиришга имкон беради.

Областин бошқаришнинг биз тақдим этган схемасига мувофиқ, еттига бўлим ва бошқарма, иккита посёлка Совети тугатилади. 13 та област бошқармаси ва ташкилот биришмага айлан-

са мактаб қуриб бўлмайд. Бу мактаблар марказий қўроғларда жойлашган, уларда асосан совхозлар меҳнатчиларининг фарзандлари таълим оладилар. Давлат агросаноат комитети раҳбарлари бунни яхши биладилар, аммо мактаблар қуриш, уларни сақлаш масалаларини халқ

Депутат Р. ЖҰРАЕВ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХҰНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ
ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Халқ маорифини бошқаришнинг ягона орган — халқ маорифи давлат комитетига жамлангани ташкилий тўсиқларнинг бартараф этилишига имкон бериб, ягона сибат ўтказишга, таълимнинг изчиллиги ва узлуksизлиги принципини амалга оширишга, шунингдек бошқа долзарб масалаларни амалий ҳал этишга ёрдам беради.

Таркиб топаётган демография вазият муносабати билан қабул қилинган тадбир республикамиз учун алоҳида аҳамият касб этади. Агар ҳозир Ўзбекистонда халқ маориф соҳасига 450 минг бола жалб этилаётган бўлса, яна 15—20 йилдан кейин бу рақам 700—800 мингга боради. Шу боисдан ҳам маориф системасининг стратегияси ва пировард мақсадларини белгилаб эканмиз, яқин келажанда пайдо бўладиган муаммоларни аниқ-равшан тасаввур этишимиз ва эртанги кун вазибаларини назарда тутиб, бугунги ишларимизни йўлга қўйишимиз керак.

Назаримизда, министрликлар ва идоралар айрим раҳбарларнинг хўнар-техника билан юртларини улар ихтиёрига ўтказиш тўғрисидаги фикр-мулоҳазаларини мутлақо қабул қилиб бўлмайди. Бундай уриниш ўзимизда хўнар-техника таълимини ташкил этиш, умуман халқ хўжалиги учун ҳам, унинг айрим тармоқлари учун ҳам ишчи кадрлар тайёрлашни истиқболли планлаштиришга ягона давлат ёндашушини амалга оширишни йўққа чиқарди. Бу тадбир хўнар-техника таълимини тор, идоравий манфаатларга бўйсундирди.

Шунинг рўй-рози айтиш лозимки, ўтган беш йилликлар мобайнида ишчиларга реал ахтиёж беришга олинмай, бундай кадрлар тайёрлаш муттасил ошириб борилаверди. Ўйлаб-нигиб ўтирмай, хўнар-техника билан юртлари асосан маъмурий биноларда ва таълим учун мутлақо проқсиз бўлган бошқа биноларда, шунингдек мактаб биноларида ташкил этилаверди.

Ҳозирги вақтда агросаноат комплекси тармоқларини қўпгина министрликлар ва идоралар учун ишчи кадрлар тайёрлашга берилаётган талбонлардан кескин қамайди. Айни вақтда қурилиш ва енгил саноат учун ишчи кадрларга бўлган ахтиёж қондирилмапти. Шунинг учун ҳам биз хўнар-техника билан юртларини тартибга солиш, оқилона жойлаштириш ва ихтисослаштириш тўғрисида йўланишимиз керак. Аслида бундай иш бошланди. Ўқув-моддий базаси ниҳоятда заиф бўлган 36 та хўнар-техника билан юрти тугатилади, яна 70 та билан юртини тартибга солиш керак бўлади, шунингдек қишлоқ хўжалигини 20 та кадрлар тайёрлаётган 20 та билан юрти қурилиш учун ишчилар тайёрладиган бўлади ва 30 та билан юртида эса Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг янгида

учинчидан, СССР Олий Совети Президиуми Иттифоқ-республика халқ таълими давлат комитетини тузиш тўғрисида қарор чиқарган экан, фикримизча, республикада министрлик эмас, балки худди ана шундай давлат комитети тузилиши керак.

Халқ маорифи соҳасида тузилаётган янги орган олдида оғир вазибалар турибди. албатта, КИСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль Пленуми қарорларини бажариш юзасидан, қайта қуриш шароитида халқ маорифида ўтказилаётган ислохотини янада чуқурлаштириш бўйича катта ва масъулиятли иш бажарилиши керак. Бу умумхалқ ишидир ва маъжуд камчиликларни бартараф этишда барча манфаатдор министрликлар, идоралар, маҳаллий совет органлари, корхоналар, хўжаликлар ва жамоат ташкилотлари фаол иштирок этишлари лозим.

Депутат Ж. А. МЕЛИБОЕВА нутқи

ГУЛИСТОН МАРКАЗИЙ РАЙОН КАСАЛХОНАСИНИНГ
ПЕДИАТР ВРАЧИ

В. И. Ленин Мирзачўл ерларини ўзлаштириш тўғрисидаги тарихий декретга имзо чекишга май ойида 70 йил тўлди.

Партияимизнинг қуч-ғайрат, қўпгина миллат ва элалар вакилларининг фикр-мулоҳазаларини тўғрисидаги йилги орауси ўшаибли, чўл гуллаб-яшнаган ўлкага айланди. Аммо революцион қай-та қуриш иши эришилган марраларда тўхтаб қолмасдан, янгича яшаш ва ишлашнинг фикр юритиш ва ҳаракат қилиш талаб этмоқда. Қўпгина муаммолар тўғрисида қолди ва уларни эскичасига ҳал этиш мумкин эмас: халқ хўжалигига раҳбарлик омил-кор бўлмас экан ва бу раҳбарлик методлари тартибга солинмас экан, эндиликда ҳаётимизнинг барча соҳаларида жуда катта ютуқларга эришиб бўлмайди, биз долзарб баён этилган ана шу мулоҳазаларга қўйиладимиз.

Ҳозир областимиз территориясида Иттифоқ министрликларига бўйсунган 78 объект, Иттифоқ-республика министрликларига қарамоғидagi 1100 корхона ва республика қарамоғидagi 1080 объект бор. Яъни объектлар 2260 тага етади. Халқ хўжалигининг худди ана шу корхона ва ташкилотлари айни бир вақтда маъжур министрликлар ва идоралар

(Давоми 8-бетда).

Суратда: Ўзбекистон ССР Олий Советининг ёш депутатларидан (чапдан ўнгга) Қўноқ пайлоқ тўқув ишлаб чиқариш бирлашмасининг ил ўрвочиси Т. Н. Никитина, номли электрон-техника заводидаги йиғувчиси Т. Н. Кочкова, Андижон шаҳридаги қалъонистон АССР Бегуний бригадаси бошлиғи Г. Ю. Жақкаева, Қорақалпоғистон АССР Бегуний пахтачилик с. М. Буденний номли совхозининг пахтачилик бригадаси эвено бошлиғи Х. К. Шоуротови.

